

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Europaparlamentsvalet, valdeltagandeundersökningen

Ämnesområde

Demokrati

Statistikområde

Allmänna val

Produktkod

ME0110

Referenstid

2024

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån (SCB)
Kontaktinformation	Avd. Social Statistik och Analys (SSA) / Valstatistik
E-post	val@scb.se
Telefon	010-479 50 00

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	4
2.4.2	Mätning.....	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning	4
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	5
2.6.1	Granskning under insamlingen	5
2.6.2	Granskning av mikrodata	5
2.6.3	Granskning av makrodata	5
2.6.4	Granskning av redovisning	5
2.7	Skattningsförfarande	6
2.7.1	Principer och antaganden	6
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	6
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	6
2.7.4	Röjandekontroll	6
3	Genomförande	6
3.1	Kvantitativ information.....	6
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	6

1 Statistikens sammanhang

Statistiken visar det svenska valdeltagandet i Europaparlamentsval. Av röstsammanräkningen framgår valdeltagandet totalt sett och i olika geografiska områden. Valdeltagandeundersökningen kompletterar den bilden genom att ta fram information om andelen röstande i olika grupper i samhället. I statistiken ingår också en redovisning av de som förtidsröstar, respektive röstar i vallokal.

Statistiken ger en samlad bild av allmänna valen som en dokumentation av ett av de viktigaste inslagen i den svenska demokratin. Valstatistiken har i olika former producerats av SCB från och med 1872 års val. Valdeltagandeundersökningar i samband med allmänna val har genomförts sedan år 1911. Undersökningen har genomgått ett flertal större förändringar under årens lopp, exempelvis vad gäller upplägg och undersökningspopulation.

Valstatistiken utgör en grund för redovisningar av viktiga skeenden och förhållanden i svensk politik och demokrati.

Läs om statistikens kvalitet i *Kvalitetsdeklarationen* som finns tillgänglig på www.scb.se/ME0110, under rubriken *Dokumentation*.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheter som primärt tar fram är procentfördelningar av valdeltagande i olika befolkningsgrupper samt andelen som förtidsröstar respektive röstar i vallokal.

2.2 Ramförfarande

Statistikinsamlingen utgår från den röstlängd som används för framställning av de röstlängder som finns i vallokalen på valdagen. Ramen skapas av Valmyndigheten och SCB använder den utan modifieringar. Skälet till att denna version av röstlängden använts beror på att bildfil från fysiska röstlängden matchar registret som ligger till grund för informationen. Och dessa tillsammans gör att insamlingen av valdeltagandeuppgifter kan göras på ett kvalitetssäkrat sätt. Det kan ske förändringar av röstlängden efter detta, men förändringarna är i sammanhanget väldigt små.

Denna undersökning mäter valdeltagande bland röstberättigade enligt röstlängden, samt hur stor del som förtidsröstar och röstar i vallokal. Det mäts genom de markeringar som görs i röstlängden i samband med valets genomförande.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i denna undersökning.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Uppgifter om valdeltagande har samlats in från röstlängderna. Länsstyrelserna skannar in samtliga röstlängder och skickar in dem i form av bildfiler till SCB. På SCB tolkas informationen i bildfilerna till uppgifter om valdeltagande för samtliga i den röstberättigade befolkningen.

2.4.2 Mätning

Mätningen avser insamling av kopior av allmänna handlingar, vilket innebär att inget mätinstrument har skapats. Däremot har SCB inför valets genomförande fått möjlighet att påverka de fysiska röstlängdernas utseende i form av färgstyrka, typsnitt, linjer och skanningskryss för att underlätta en digitalisering av uppgifterna.

I mätningen har markeringarna i samtliga markeringar i röstlängderna räknats som en röst. Ingen hänsyn har tagits till felaktig markering av röster som sedan bedömts vara ogiltiga. Därmed kan uppgifterna skilja sig något från valresultatet.

För att urskilja om det rör sig om en förtidsröst eller en röst i vallokal har tecknen "P" och "V" tolkats som förtidsröst och "/" har tolkats som en röst i vallokal. Ett överstruket "P" har tolkats som en så kallad ångerröst och anges därmed som en röst i vallokal i de fall detta har uppmärksammats.

Information om de slutliga observationsvariablerna och statistikens detaljerade innehåll finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen finns på www.metadata.scb.se under *Europaparlamentsval, valdeltagande*.

Det går även i Kvalitetsdeklarationen för Europaparlamentsvalet, valdeltagarundersökningen hitta information om observationsvariablerna.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Utifrån röstlängderna har SCB information om antalet röstberättigade som finns i respektive valdistrikt. Under insamlingen av valdeltagandeuppgifter har antalet inkomna röstberättigade kontrollerats mot dessa uppgifter och i de fall det har saknats uppgifter har kontakt tagits med kommuner för komplettering.

2.5 Bearbetningar

Då det förekommer att det i röstlängderna förutom markering av röst även innehåller punkter som tillförts vid sluträkning har samtliga röstlängder gåtts igenom utifrån i vilken utsträckning markeringarna utgör en väldigt låg grad eller väldigt hög grad av ifyllnad. För låg grad av ifyllnad har fokus varit att urskilja svaga markeringar för röstning från en punkt/skräp. För hög grad av ifyllnad har fokus varit att uppmärksamma om någon ruta av någon anledning helt fyllts i för att uppmärksamma eventuella felmarkeringar.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under insamlingen

Under insamling har granskning gjorts av röstlängderna utifrån läsbarhet och tolkningsperspektiv samt även fullständighetsperspektiv, det vill säga att samtliga röstlängder har kommit in till SCB samt att bildfilerna innehåller samtliga sidor i röstlängderna. I de flesta fall har kompletteringar sedan genomförs av kommuner som har kopierat de saknade sidorna och skickat dem digitalt till SCB.

2.6.2 Granskning av mikrodata

Granskning av mikrodata har genomförts som ett led i själva digitaliseringsförfarandet i det att man har gått igenom markeringar som blivit tolkade som röst, se beskrivning under avsnittet 2.5 *Bearbetningar* ovan.

2.6.3 Granskning av makrodata

Aggregerade uppgifter på valdeltagande har kontrollerats på kommunnivå. För majoriteten av kommunerna ligger det insamlade och inskannade valdeltagandet på 0,0–0,1 procentenheters differens från det officiella valdeltagandet. Samtliga län ligger inom intervallet 0,0–0,1 procentenheters differens från det officiella valdeltagandet.

Även uppgifter om antal förtidsröstande har jämförts med Valmyndighetens publicerade uppgifter om var förtidsröster mottagits. Det är dock inget som säger att en person behöver förtidsrösta i den egna kommunen eller länet vilket gör att det finns skillnader jämfört med Valmyndighetens publicerade uppgifter. Totalt sett, för hela riket, är dock skillnaden liten (0,3 procents avvikelse).

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskas allt som publiceras, rapport, statistiknyheten samt tabeller och Statistikdatabasen mot de primära underlagen. Detta görs för att kontrollera att inga manuella bearbetningsfel har uppstått under redovisningsprocessen.

2.7 Skattningsförfarande

Statistiken är totalräknad och redovisas endast i antal och andelar.

2.7.1 Principer och antaganden

Eftersom undersökningen består av totalräknade uppgifter med redovisning av antal och andelar görs andelsberäkningar för hela Sverige, län samt kommuner för de olika redovisningsgrupperna.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

För skattning av antal röstande och antal röstberättigade görs enkla summeringar av alla ingående personer för de aktuella grupperna. Vid beräkning av andel valdeltagande redovisade efter olika demografiska och socioekonomiska grupper görs en beräkning av antal röstande genom antal röstberättigade för varje geografisk nivå där statistiken redovisas.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga skattningar av osäkerhetsmått görs.

2.7.4 Röjandekontroll

Uppgifterna redovisas på kommunnivå och inga redovisningsgrupper understiger 20 personer avseende valdeltagande.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Vid det svenska Europaparlamentsvalet 2024 var totalt 7 942 272 personer röstberättigade och av dessa var 7 708 624 röstberättigade svenska medborgare i Sverige, 190 459 svenska medborgare i utlandet och 43 189 var röstberättigade unionsmedborgare.

Uppgift om valdeltagande saknas för ca 8 200 röstberättigade personer vilket utgör 0,07 procent av det totala antalet röstberättigade.

Uppgift om förtidsröst saknas för ca 2 100 personer vilket motsvarar 0,05 procent av de som röstade i Europaparlamentsvalet.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts avseende valdeltagandet.

När det gäller tolkningen av förtidsröst har i vissa kommuner ingen uppgift om så kallad onsdagsröst "V" angetts. I dessa fall har antagandet varit att det istället har angetts ett "P" varvid det sammantagna förtidsröstandet inte underskattas.